

วารสารพัฒนาชุมชน
Journal of Community Development

ปีที่ 8 ฉบับที่ 8 มกราคม - ธันวาคม 2559
Vol.8 No.8 January - December 2016

พลังชุมชนกับการขับเคลื่อนประเทศไทย
สู่...ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.)

สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

BACHELOR OF ARTS PROGRAM IN COMMUNITY DEVELOPMENT

FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES RAJABHAT NAKHONSI Thammasat Rajabhat University

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทความวิจัย :

- การศึกษาพฤติกรรมการกินอาหารของผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป ในชุมชนบ้านเกาะขูด หมู่ที่ 6 ตำบลเกาะขูด อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โดย รศ.ดร. ไชยวิทย์ สว่างศรีพันธ์

และ บุณยยิ่ง ประทุม และ เกษษฐา มุทะลาวัฒน์

61

- การศึกษาอุปนิสัยในการผลิตผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรเพื่อการจำหน่าย กรณีศึกษา : กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดุมบ้านควรวัด อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี หมู่ที่ 1 ตำบลควรวัด อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โดย นริยาภรณ์ ยี่มี, บุณยศักดิ์ เดโชชัย, เมธโช แชนน์แก้ว และ จิตติมา สว่างวัฒนะ

69

- การศึกษานวัตกรรมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อ การส่งเสริมการตลาด กรณีศึกษา : โรงยูนิตไม้ไผ่แห่งกรุงชุมพลบ้านดอนมะพร้าว หมู่ที่ 6 ตำบลท่าประจักษ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

โดย สุทธิชัย เกียรติวงศ์, จิตติมา สว่างวัฒนะ, เมธโช แชนน์แก้ว และอุบลศักดิ์ เดโชชัย

87

- การศึกษาภูมิปัญญาการแปรรูปเครื่องแกงตำมือเพื่อหาแนวทาง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา : กลุ่มแม่บ้านหัวหิน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

โดย อุทพร รักพงษ์ชัย, จิตติมา สว่างวัฒนะ, เมธโช แชนน์แก้ว และอุบลศักดิ์ เดโชชัย

106

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- การศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านร่วมกับ หมู่ที่ 4 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดย วิมลทิศา ศักดิ์ป้อม และเกษษฐา มุทะลาวัฒน์

122

- การศึกษาการปรับตัวของชาวสวนยางในภาวะราคายางพาราลดต่ำ ตำบลห้วยสูง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่

โดย อวยพร สว่างโพธิ์ และพงศ์ประสิทธิ์ อ่อนจันทร์

134

วัตถุประสงค์ของกรวิจัย

1. เพื่อศึกษาภูมิปัญญาการแปรรูปเครื่องแกงตำมือ กรณีศึกษา : กลุ่มแม่บ้านห้วยชัน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปเครื่องแกงตำมือ กรณีศึกษา : กลุ่มแม่บ้านห้วยชัน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอบเขตของกรวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษามีป็นการศึกษานโยบายการแปรรูปเครื่องแกงตำมือเพื่อหาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา : กลุ่มแม่บ้านห้วยชัน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

1. ภูมิปัญญาการแปรรูปเครื่องแกงตำมือ กรณีศึกษา : กลุ่มแม่บ้านห้วยชัน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปเครื่องแกงตำมือ กรณีศึกษา : กลุ่มแม่บ้านห้วยชัน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษานโยบายการแปรรูปเครื่องแกงตำมือเพื่อหาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา : กลุ่มแม่บ้านห้วยชัน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีขอบเขตด้านประชากร จำนวน 15 คน ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้ดำเนินการแปรรูปเครื่องแกงตำมือ 10 คน ได้แก่ นางสาวอรณี สีดำ (ประธานกลุ่มแม่บ้านห้วยชัน) นางจรรยา ทองเนื้อห้า (รองประธานกลุ่มแม่บ้านห้วยชัน) นางสาวชนกนาถ สีดำ (เลขานุการกลุ่มแม่บ้านห้วยชัน) นางจิราภรณ์ พริกเอื้อ (เหรัญญิกกลุ่มแม่บ้านห้วยชัน) นายวีโรจน์ ฉัตรมาศ

(สมาชิกกลุ่มแม่บ้านห้วยชัน) นางอารีรัตน์ สิทธิรักษ์ (สมาชิกกลุ่มคุณแม่บ้านห้วยชัน) นางฉวี ชายสีทอง (สมาชิกกลุ่มแม่บ้านห้วยชัน) นางอาลัยศรี ไชยระจำนง (สมาชิกกลุ่มแม่บ้านห้วยชัน) นางสุภาภรณ์ เวียงมณี (สมาชิกกลุ่มคุณแม่บ้านห้วยชัน) และนางสาวกานต์ศิริ สีดำ (สมาชิกกลุ่มคุณแม่บ้านห้วยชัน)

2. ผู้ให้ข้อมูลรอง คือ ผู้ที่เข้ามีส่วนร่วมส่งเสริมกลุ่ม 5 คน ได้แก่ นักพัฒนาชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่อุตสาหกรรมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน นายเทพมนตรีตำบลชะเมา และเกษตรตำบลชะเมา

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษานโยบายการแปรรูปเครื่องแกงตำมือเพื่อหาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา : กลุ่มแม่บ้านห้วยชัน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะเวลาในการวิจัย และจัดเก็บข้อมูล ตั้งแต่ วันที่ 20 กรกฎาคม 2558 - 30 เมษายน 2559 (10 เดือน)

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษานโยบายการแปรรูปเครื่องแกงตำมือและเพื่อหาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา:กลุ่มแม่บ้านห้วยชัน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

การศึกษานโยบายการแปรรูปเครื่องแกงตำมือเพื่อหาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา : กลุ่มแม่บ้านห้วยชัน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีประชากร จำนวน 15 คน ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้ดำเนินการแปรรูปเครื่องแกงตำมือ 10 คน ได้แก่ นางสีวารณีย์ สีคำ (ประธานกลุ่มแม่บ้านห้วยซัน) นางสรรยา ทองเอื้อห้า (รองประธานกลุ่มแม่บ้านห้วยซัน) นางสาวชนกนารถ สีคำ และบุคลากรกลุ่มแม่บ้านห้วยซัน) นางจิราภรณ์ พริกเอียด (ற்றுปฏิบัติการกลุ่มแม่บ้านห้วยซัน) นายวิโรจน์ อัฒมาศ (สมาชิกกลุ่มกลุ่มแม่บ้านห้วยซัน) นางอรวิรัตน์ สิงศิริรักษ์ (สมาชิกกลุ่มกลุ่มแม่บ้านห้วยซัน) นางผัว ชายสิทธิ์ (สมาชิกกลุ่มแม่บ้านห้วยซัน) นางอุจจินต์ ไชกระจาง (สมาชิกกลุ่มกลุ่มแม่บ้านห้วยซัน) นางสุภาภรณ์ เบ้งเฉมี (สมาชิกกลุ่มกลุ่มแม่บ้านห้วยซัน) และ นางสาวภรณ์สินี สีคำ (สมาชิกกลุ่มกลุ่มแม่บ้านห้วยซัน)
2. ผู้ให้ข้อมูลรอง คือ ผู้ที่เข้ามาสนับสนุนส่งเสริมกลุ่ม 5 คน ได้แก่ นักพัฒนาชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่อุตสาหกรรมฝ่ายพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน นายกองคนตรีคำปะมะมาย และเภสัชกรคำปะมะมาย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- การศึกษาภูมิปัญญาการแปรเครื่องแกงตำมือเพื่อหาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การมีศึกษา: กลุ่มแม่บ้านห้วยซัน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอกงสูง จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้
1. ผู้วิจัย นักวิจัยถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้เตรียมตัวศึกษาทำความเข้าใจในแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการศึกษา กำหนดวิธีการและ ประเด็นที่สำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการรวบรวมข้อมูล อารมณ์ด้าน ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
 2. แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
 3. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตัวเองโดยเตรียมแนวคำถามแบบครอบคลุมทุกรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์เครื่องแกงตำมือ ช่วงแรกของการสัมภาษณ์จะเป็นคำถามทั่ว ๆ ไปหลังจากนั้นก็จะมีคำถามเข้าหา

ประเด็นที่ต้องการ เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ตรงถ้วน ชัดเจน และมีความถูกต้องตรงตามความจริงทุกประการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ใช้วิธีการแปรเครื่องแกงตำมือเพื่อหาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การมีศึกษา: กลุ่มแม่บ้านห้วยซัน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอกงสูง จังหวัดนครราชสีมา มีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นผู้ผลิต/ผู้ประกอบการแปรรูปผลิตภัณฑ์เครื่องแกงตำมือ การมีศึกษา: กลุ่มแม่บ้านห้วยซัน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอกงสูง จังหวัดนครราชสีมา
2. เก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์ สังเกต และถามประเด็นที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้
3. ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการแปรรูปผลิตภัณฑ์เครื่องแกงตำมือ การมีศึกษา: กลุ่มแม่บ้านห้วยซัน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอกงสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยจะพูดคุยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ข้อมูลที่ได้จะมีประโยชน์ต่อประชาชนนรหรือถึง เพื่อเป็นแนวทางเลือกในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาการแปรรูปผลิตภัณฑ์เครื่องแกงตำมือ ทั้งนี้ผู้ให้สัมภาษณ์มีสิทธิไม่ตอบคำถาม และหยุดการสัมภาษณ์เมื่อใดก็ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้ เมื่อผู้วิจัยได้ข้อมูลทั้งจากเอกสารและภาคสนามแล้ว นำมาวิเคราะห์เนื้อหาโดยสรุปเป็นภาพรวม เพื่อเป็นแนวทางในการค้นหาข้อมูลครั้งต่อไป ในขณะที่รวบรวมข้อมูล ข้อมูลใดขาด หรือไม่ชัดเจนก็ไปเพิ่มเติมต่อไปจนครบถ้วนของข้อมูลที่ได้นำมาหาความสัมพันธ์ของข้อมูลจนเป็นปรากฏการณ์ออกมา

ให้สามารถอธิบายข้อเท็จจริง เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตามขอบเขตที่
กำหนดไว้เป็นอย่างดีตามที่ผู้ชำนาญการอนุมัติให้วิจัย

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 นำเสนอข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเครื่องแกงตำ
หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอกงสูง จังหวัดนครราชสีมา

ภาพประกอบ 1 แสดงการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่มีอยู่กับการแปรรูปเครื่องแกงตำมือ
กรณีศึกษา : กลุ่มแม่บ้านตำหมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอกงสูง จังหวัด

นครราชสีมา
ตอนที่ 2 นำเสนอข้อมูลปัญหาการแปรรูปเครื่องแกงตำมือเพื่อหาแนวทางการ
พัฒนาผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา : กลุ่มแม่บ้านตำหมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอกงสูง
จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การนำภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชนมาใช้ และใส่ใจ
ในการแปรรูปโดยใช้รศกตำมือ มีไม่รื่องตำนส่ง และคัดเลือกรศกตำมือที่นำมาใช้อย่างถี่
ถี่เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ และรสชาติดีถูกปากผู้บริโภค สามารถเพื่อเป็นของฝาก
ได้ เพราะปัจจุบันประชาชนจะไม่ค่อยมีเวลาว่างจึงหันไปซื้อเครื่องแกงจากตลาด เพื่อ

ความสะอาดในการทำอาหาร หากกลุ่มจึงคิดว่าการทำเครื่องแกงตำมือมีไม่ม
ดีกว่า เพราะจะทำให้เครื่องแกงที่ได้ไม่สะอาด และขอร้องว่าควรออกแบบตั้งจัดตั้ง
กลุ่มขึ้นมาใหม่ และจัดเจ้าหน้าที่

ตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางการส่งเสริมการแปรรูปเครื่องแกงตำมือ
กรณีศึกษา : กลุ่มแม่บ้านตำหมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอกงสูง จังหวัด
นครราชสีมา จากการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการแปรรูปเครื่องแกงตำมือ หมู่ที่
4 ตำบลชะเมา อำเภอกงสูง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ในการส่งเสริม
ผลิตภัณฑ์ต้องมีความชัดเจนในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น และมีการ
ประชาสัมพันธ์ถึงความโดดเด่นของผลิตภัณฑ์ด้วยว่า เพราะเหตุใด ที่เมื่อนักถึง
เครื่องแกงตำมือต้องนึกถึง กลุ่มแม่บ้านตำหมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอกงสูง
จังหวัดนครราชสีมา รวมไปถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์ให้เป็นสินค้า OTOP ว่าจะ
ต้องมีการปรับเปลี่ยนในเรื่องของบรรจุภัณฑ์ ฉลาก ปรับขนาดให้มีความสวยงาม
ดึงดูดผู้บริโภค มีความหลากหลายในการเลือกขนาดที่ต้องการได้ และสามารถเก็บ
รักษาได้นานโดยไม่ผสมสารกันบูดแต่อย่างใด ทั้งนี้ทางกลุ่มแม่บ้านตำหมู่ที่ 4
โอกาสให้ผู้ที่มีความสนใจในการทำเครื่องแกงตำมือได้เข้าไปเรียนรู้อีกด้วย (ดัง
ภาพประกอบ)

ภาพประกอบ 3 แสดงเครื่องแกงตำมือชนิดแกงส้มที่ผ่านกระบวนการผลิตอย่าง
ครบถ้วน

กรณีศึกษา : กลุ่มแม่บ้านห้วยซัน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอกงหรา จังหวัด
นครศรีธรรมราช

ภาพประกอบ 4 แสดงเครื่องแกงตำมือชนิดแกงพริกที่ผ่านกระบวนการผลิตอย่าง
ครบถ้วน

กรณีศึกษา : กลุ่มแม่บ้านห้วยซัน หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอกงหรา จังหวัด
นครศรีธรรมราช

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านของภูมิปัญญาในการแปรรูปเครื่องแกงตำมือ ซึ่งสอดคล้องกับ
แนวคิดของศักดิ์ชัย เกียรติมาศิน (2542) ที่ได้ทำการศึกษา เรื่องภูมิปัญญาแต่ละ
ท้องถิ่นเป็นสิ่งเกิดขึ้นและดำรงอยู่กับสังคมมนุษย์มาช้านานที่เรียกว่า "ภูมิปัญญา
ท้องถิ่น" เป็นการดำรงอยู่ในชีวิตที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมชาติของแต่ละท้องถิ่น โดยมีการ

ปรับสภาพการดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมธรรมชาติตามกาลเวลา มี
เอกลักษณ์ที่สำคัญ คือ เป็นความรู้ ความคิด ความเชื่อ ความสามารถ ความจัดเจนที่
กลุ่มชนได้จากประสบการณ์ชีวิตสิ่งสมไว้ในการปรับตัว และดำรงชีพในระบอบวิเศษ
หรือสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม ที่ได้มีการ
พัฒนาและการสืบสานกันมา และพบว่ามีความสอดคล้องกับการศึกษาของเอกภรณ์
ณ ถलग (2540) ที่กล่าวว่า ความรู้ และความคิดของมนุษย์นั้น เมื่อได้รับการถ่ายทอด
สั่งสม ปรับปรุง ตัดแปลง และสืบทอดกันมาหลายชั่วบรรพบุรุษ เป็นที่ยอมรับกัน
โดยทั่วไปปรารถนาจะ ละเอียด ประณีต มีลักษณะแสดงความเด่นเอกลักษณ์เฉพาะตัว
ของกลุ่มชนหรือชนชาตินั้น ๆ เรียกว่า "ภูมิปัญญา"

รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของจรรยาพรณ ธรรมวิที (2543) กล่าวไว้ว่า ภูมิ
ปัญญาท้องถิ่น คือ แบบแผน การดำเนินชีวิตที่บุคคลแสดงถึงความเฉลียวฉลาดของ
บุคคล และสังคมซึ่งได้สั่งสม และปฏิบัติต่อกันมา ภูมิปัญญาจะเป็นทรัพยากรบุคคล
หรือทรัพยากรความรู้ก็ได้ และแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2539) ที่ได้กล่าว
ว่า ภูมิปัญญา หมายถึง ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ชีวิตของคนผ่านกระบวนการ
ศึกษา สังเกตคิดวิเคราะห์จนเกิดปัญญา และตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบกัน
ขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลาย ๆ เรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาเป็น
ศาสตร์ เฉพาะสาขาวิชาต่าง ๆ

อาจกล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะ
ช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการ และการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของ
คนเรา ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นความรู้ที่มีอยู่ทั่วไปในสังคม ชุมชนและในการตัวของผูู้
เอง หากมีการสืบค้นหาเพื่อศึกษา และนำมาใช้ก็จะเป็นที่รู้จักกันเกิดการยอมรับ
ถ่ายทอด และพัฒนาไปสู่คนรุ่นใหม่ตามยุคตามสมัยได้ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับ
แนวคิดของ สำนักพัฒนาการเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร (2551) ภูมิปัญญาเป็น
ทรัพย์สินทางปัญญาที่ผู้ผลิตค้นสร้างสรรค้ควรได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายภาครัฐในแง่การ
คุ้มครองและดูแลไม่ให้มีผู้ละเมิดการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับภูมิ

ปัญญา เช่น จิตสิทธิ์ หมายถึง สิทธิแต่เพียงผู้เดียวหรือสิทธิพิเศษในบางพื้นที่สำหรับคน ผู้เป็นเจ้าของสิทธิ์เพียงผู้เดียว หากผู้อื่นจะใช้ประโยชน์ต้องขออนุญาต เช่น การค้า การเกษตรกรรม

2. ด้านขงมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีปัญญา ในการปรับปรุงเครื่องแกงส้มให้มี ความสอดคล้องกับแนวคิดของสุชาติ อภิรักษ์ิตย์ (2554) ได้สำรวจ การพัฒนาอาชีพ หมายถึง การพัฒนาทักษะอาชีพด้านต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาด การ พัฒนาจากพื้นที่ความสำคัญในด้านเศรษฐกิจ มีการพัฒนาสินค้าให้สามารถให้สามารถ เข้าสู่ตลาดการแข่งขัน และเป็นที่ยอมรับของต่างประเทศ ด้านสังคม ประเทศที่มี เศรษฐกิจดีจะส่งผลให้สภาพของสังคมดีขึ้น ด้านการศึกษา ครอบครัวที่มีเศรษฐกิจดี จะสามารถส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษได้ดี ความต้องการพัฒนาอาชีพที่มี ความจำเป็นในการพัฒนาระบบการผลิต และกระบวนการตลาด

โดยการนำภูมิปัญญานวัตกรรม / เทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ กระบวนการผลิต เป็นการบริหารจัดการด้านทุน แรงงาน ที่ขึ้นหรือสถานที่ให้เกิดผลผลิต ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง กระบวนการตลาด เป็นการบริหารจัดการด้านการตลาด เริ่มตั้งแต่การศึกษาความต้องการของลูกค้า การกำหนดเป้าหมาย การทำแผนการตลาด การส่งเสริมการขาย การกำหนดราคาขาย การขาย การส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า เพื่อนำข้อมูลมาใช้พัฒนาอาชีพ ภูมิปัญญา หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญด้านใดจากพื้นที่ความรู้ที่ผ่านกระบวนการสืบทอด ปรับปรุง พัฒนา สะสมมาเป็นเวลานานอย่างเหมาะสม นวัตกรรม หมายถึง ความคิด การปฏิบัติ หรือ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ หรือเป็นการพัฒนา มาจากของเดิมที่มีอยู่แล้ว เทคโนโลยี หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์พัฒนาขึ้นเพื่อช่วยในการทำงานหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ต้องพิจารณาประสิทธิภาพของนวัตกรรม/ เทคโนโลยี ต้องยกองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ 1) ความสามารถในการทำงาน 2) ประสิทธิภาพค่าใช้จ่าย 3) ทำงานได้รวดเร็ว และ 4) ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของ Schwarzwald, Koslowsky & Shalit, (1992) กล่าวไว้ว่า การถือครองกรรมสิทธิ์การจัด ระบบการพัฒนาอาชีพได้ดียิ่งขึ้น นั้น มีปัจจัยสนับสนุนหลายอย่างเช่นผู้บริหาร โครงสร้างองค์การ ระบบองค์การ และธรรมาภิบาลมีนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ซึ่งส่วนเกินจึงจัดศึกษาวิจัยทำให้การ พัฒนาระบบอาชีพกลายเป็นเครื่องมือในการรักษาบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความเป็นกลยุทธ์อย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาภูมิปัญญาการปรับปรุงเครื่องแกงส้มเพื่อพัฒนาแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์กึ่งอุตสาหกรรม กลุ่มแม่บ้านหัวหน้า หมู่ที่ 4 ตำบลชะเมา อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่ควรได้รับการสนับสนุนและอนุรักษ์ไว้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะต่อกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปเครื่องแกงส้มบ้านหัวขันธ์

1. ควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ให้มีลักษณะที่ดึงดูดผู้บริโภคสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้อีก
2. ควรเพิ่มผลิตภัณฑ์ให้ความหลากหลายมากขึ้นแต่คงอนุรักษ์การใช้ภูมิปัญญาเป็นหลักในการผลิต
3. ผู้แปรรูปเครื่องแกงส้มควรได้รับการศึกษา เรียนรู้ในเรื่องของ กระบวนการผลิตและการเก็บรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นเพื่อที่จะได้นำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ข้อเสนอแนะต่อชุมชน

1. สนับสนุนให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้การทำเครื่องแกงส้มให้กับคนใน

ชุมชน

2. สนับสนุนให้มีการรวบรวมหนังสือในภูมิภาคเพื่อการทำเครื่องแกงตำมือ
 3. ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ภูมิปัญญาการทำเครื่องแกงตำมืออย่างกว้างขวาง
- ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**
1. จัดให้มีการอบรมทางด้านวิชาการ เรื่องสอเชิงกลอาหารในด้านการรักษาคุณภาพของวัตถุดิบตำราย่อยๆที่ใช้ในการแปรรูปเครื่องแกงตำมือ
 2. จัดหาตลาดรองรับผลผลิตจากการแปรรูปเครื่องแกงตำมือ
 3. จัดตั้งศูนย์บริการการทำเครื่องแกงตำมือ
 4. จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมอาชีพการทำเครื่องแกงตำมือ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาเรื่อง ภูมิปัญญาการแปรรูปเครื่องแกงตำมือในพื้นที่จังหวัด นครศรีธรรมราช
2. การศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปเครื่องแกงตำมือในพื้นที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). **ความหมายของภูมิปัญญาชาวบ้าน**. (ออนไลน์)
เข้าถึงได้จาก
http://research.pcu.ac.th/rdi/pro_data/file/550400. (สืบค้น
ข้อมูลวันที่ 2 มีนาคม 2558).

จรรยาพร ขรรณจิต. (2543). **ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น**. (ออนไลน์) เข้าถึง
ได้จาก [http://](http://www.ipesp.ac.th/learning/thaisory/content1.html)
www.ipesp.ac.th/learning/thaisory/content1.html. (สืบค้นข้อมูล
วันที่ 2 มีนาคม 2558).

ศักดิ์ชัย เกียรติสัมพันธ์. (2542). **ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น**. (ออนไลน์)
เข้าถึงได้จาก

<http://www.ipesp.ac.th/learning/thaisory/content1.html> (สืบค้น
ข้อมูล วันที่ 2 มีนาคม 2558)

สำนักพัฒนาการเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร. (2541). **แนวทางการทำเป็นงาน
ภูมิปัญญาท้องถิ่น**. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก
<https://www.learners.in.th/posts/173268>. (สืบค้นข้อมูลวันที่ 2
มีนาคม 2558).

สุทธาศิ อิกทิตต์ย์. (2551). **การพัฒนาอาชีพ**. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก
<https://www.gotoknow.org/posts/288654>. (สืบค้นข้อมูลวันที่ 2
มีนาคม 2558).

เอกวิทย์ ณ ถาวร. (2539). **ภูมิปัญญาและกระบวนการการเรียนรู้ของ
ชาวบ้าน**. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก
<https://www.gotoknow.org/posts/479848> (วันที่สืบค้นข้อมูลวันที่ 2
มีนาคม 2558).

Schwarzwald, Koslowsky & Shalit. (1992). **การพัฒนาอาชีพ**. (ออนไลน์)
สามารถเข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/521054>.
(วันที่สืบค้นข้อมูลวันที่ 2 มีนาคม 2558).